

Evolució de la pime industrial catalana el 2021 i perspectives per al 2022

Gener de 2022

0 Introducció

En aquest INFORMES PIMEC recollim l'evolució de la pime industrial catalana el 2021 així com les perspectives que s'entreveuen per a l'any 2022. Es tracta de la setena edició d'aquest tipus d'exercici, que descansa en un sistema d'enquestes a una mostra representativa d'empreses industrials a les quals se'ls demana informació sobre l'evolució de les principals variables econòmiques que defineixen la conjuntura: vendes, exportació, inversió i ocupació.

En aquesta edició hi incorporem algunes qüestions addicionals relatives a l'afectació que hagi pogut tenir entre les pimes industrials la crisi de subministraments (de matèries primeres, productes semielaborats...) i també dels augments de preus de subministraments bàsics (essencialment gas i electricitat).

1 Fitxa tècnica i metodologia de l'enquesta

L'enquesta que es presenta en aquest document ha estat realitzada per l'empresa GESOP.

Aquesta és la fitxa tècnica de l'enquesta:

- **Tècnica d'investigació:** Entrevistes telefòniques assistides per ordinador (CATI).
- **Àmbit geogràfic:** Catalunya.
- **Univers:** Empreses industrials amb assalariats, amb un màxim de 250 treballadors.
- **Nombre d'entrevistes:** 405.
- **Persona entrevistada:** El propietari, gerent o director financer de l'empresa.
- **Tipus de mostreig:** Selecció aleatòria de les empreses a entrevistar a partir d'un directori, tenint en compte quotes no creuades d'activitat (9 segments), de grandària de l'empresa (3 segments) i territori (2 segments: província de Barcelona i resta de Catalunya).
- **Ponderació:** Els resultats obtinguts s'han ponderat pel valor afegit brut de les empreses, seguint la distribució real per grandària, sector i territori.
- **Error de la mostra:** +/- 5,0% per un nivell de confiança del 95,5% i $p=q=0,5$.
- **Treball de camp:** Del 10 al 20 de gener de 2022.
- **Durada mitjana de les entrevistes:** 5' 56"

En relació amb la ponderació dels resultats, quan en l'informe es fa referència al percentatge de respostes, no s'ha d'entendre com a nombre d'empreses sinó com a proporció d'activitat (en termes de VAB) assignable al conjunt del sector industrial de pimes. Per conèixer els resultats per dimensió d'empresa es pot consultar l'annex 1 tenint present que, com que es tracta de mostres que individualment són baixes, el marge d'error augmenta i, lògicament, els resultats parcials s'han d'interpretar amb gran cautela.

La classificació utilitzada tant en l'annex citat com en el document s'ha fet distingint entre:

- Microempresa (menys de 10 treballadors)
- Petita empresa (entre 10 i 49 treballadors)
- Mitjana empresa (entre 50 i 249 treballadors)

Les activitats incloses en la mostra per a realitzar el treball de camp són aquestes:

- Energia, gas, aigua i reciclatge
- Indústries extractives no energètiques
- Indústries químiques
- Metal·lúrgia, maquinària i material elèctric
- Material de transport
- Indústria alimentària
- Indústria tèxtil, cuir i confecció
- Indústria del paper, arts gràfiques
- Cautxú, fusta i altres indústries

S'ha fet servir el mateix qüestionari que en anteriors edicions d'aquesta enquesta, si bé enguany s'hi han afegit algunes preguntes sobre l'impacte de la crisi de subministraments del 2021 i de l'augment del preu de l'energia.

En total el qüestionari ha inclòs 24 preguntes, totes elles tancades:

- Dicotòmiques: 10 preguntes
- De resposta única: 13 preguntes
- De resposta múltiple: 1 pregunta

2 Les vendes de la pime industrial el 2021

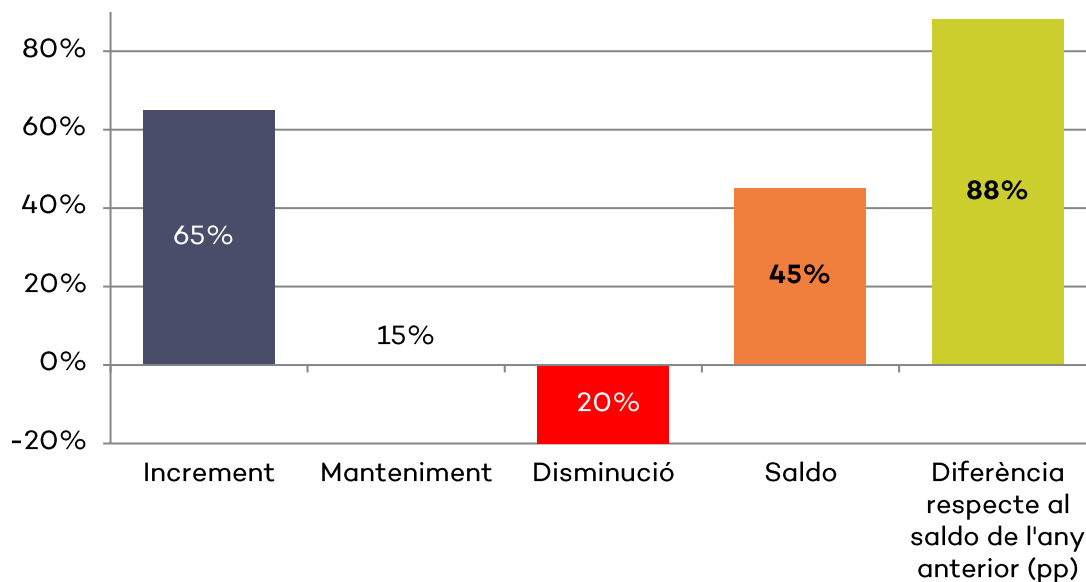
2.1 Evolució de la xifra de vendes

Les vendes de les pimes industrials catalanes el 2021 han experimentat una evolució clarament positiva respecte al 2020, any en què la crisi sanitària del coronavirus va fer caure fortament l'activitat econòmica general. La recuperació de l'activitat la posa en relleu el saldo entre augments i disminucions d'activitat, que en la nostra enquesta referida a la pime industrial és positiu del 45%.

La part del sector que ha augmentat les seves vendes (65% del sector) ho ha fet de mitjana un 20,1%; la que les ha reduït (un 20% del sector), ho ha fet de mitjana un 19,5%. Tot plegat dona un augment de les vendes globals del sector industrial que xifrem en el 9,2% en termes corrents. Aquest resultat contrasta amb la caiguda que es va produir l'any anterior, que vam quantificar en el 13,4%. Per tant, amb la recuperació d'enguany encara no s'ha aconseguit arribar al nivell de vendes de l'any 2019.

Per dimensió d'empresa (veure annex d'aquest INFORMES), el pitjor comportament l'enregistren les microempreses, que veuen com cauen lleugerament les seves vendes, mentre que les petites i les mitjanes empreses les han vist augmentar en percentatges del 10-11%.

Gràfic 1. Evolució de la xifra de vendes el 2021 (% de respostes ponderades per VAB)

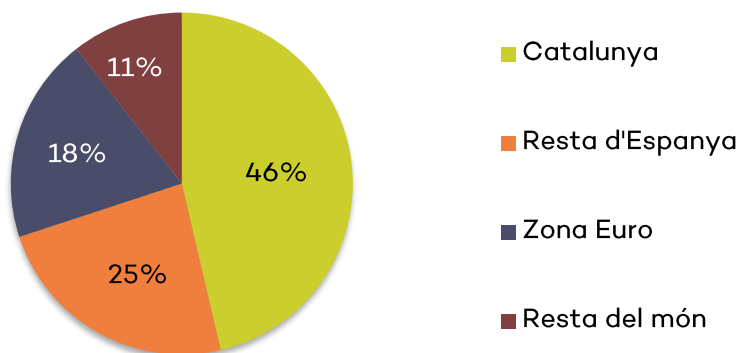
2.2 Destinació geogràfica de les vendes

Les pimes industrials catalanes el 2021 han destinat un 46% de les seves vendes al mercat interior català. L'exportació és el segon mercat (29%, repartit en un 18% a la zona euro i un 11% a la resta del món), i la resta d'Espanya el tercer, amb un pes relatiu del 25%.

El 2021 el mercat català de les pimes industrials té exactament el mateix pes que tenia l'any 2020; el mercat "resta d'Espanya" (que havia representat el 24% de les vendes l'any passat) ha guanyat un punt percentual, que ve d'una reducció equivalent del pes de l'exportació. Tanmateix, com es pot observar, l'estructura de mercats és pràcticament idèntica, i això ja fa anys que és així, o com a mínim molt semblant.

Tal com es ve enregistrant els darrers anys, les empreses de menor dimensió, les microempreses, estan orientades sobretot al mercat català (76% d'aquest segment d'empreses). Com més grans, menys important és el mercat català i major rellevància adquireix l'exportació (9% les microempreses, 20% les petites, 40% les mitjanes).

Gràfic 2. Distribució de les vendes segons la destinació geogràfica el 2021 (% de respostes ponderades per VAB)

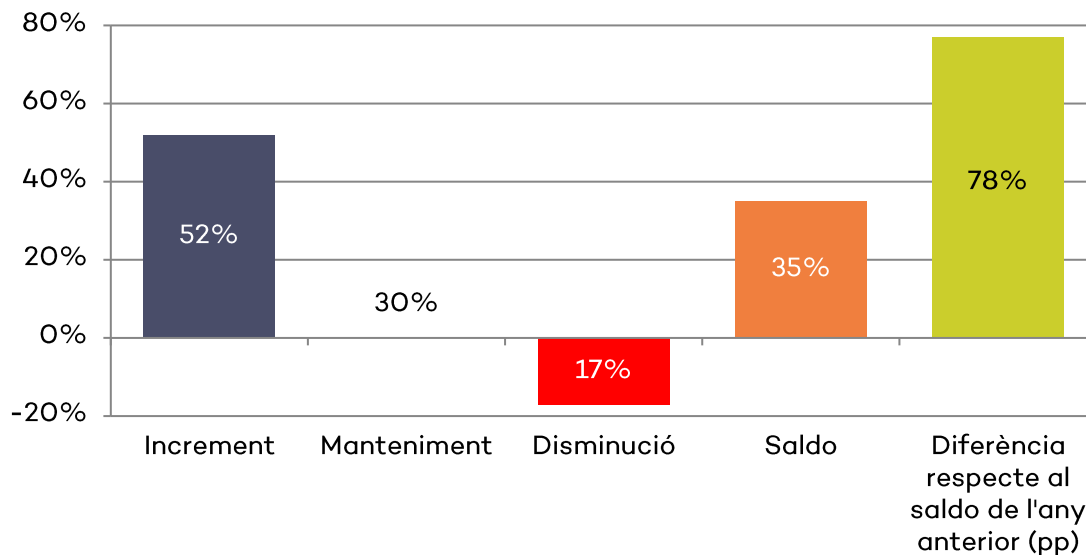
2.3 Evolució de les exportacions

Les exportacions de la pime industrial catalana s'han recuperat molt després de la caiguda del 2020. El saldo de respostes positives i negatives ponderat per VAB és positiu del 35%: un 52% del sector ha augmentat l'exportació i un 17% l'ha disminuït. Aquest registre de saldo de respostes representa una millora respecte de l'any anterior de 78 punts percentuals. Un 30% del sector ha exportat el mateix que l'any 2020.

Per dimensió d'empresa, les que més han augmentat les seves exportacions són les mitjanes, seguides de les petites (veure annex). Les microempreses han reduït el 2021 el seu nivell exportador. Concretament el 60% del segment de mitjanes

ha exportat més; el 38% de les petites també ho ha fet, mentre que només el 26% del segment de microempreses ha exportat més que l'any anterior. En canvi, el segment que més ha disminuït l'exportació és, precisament, el de les microempreses industrials.

Gràfic 3. Evolució de les exportacions el 2021 (% de respostes ponderades per VAB)

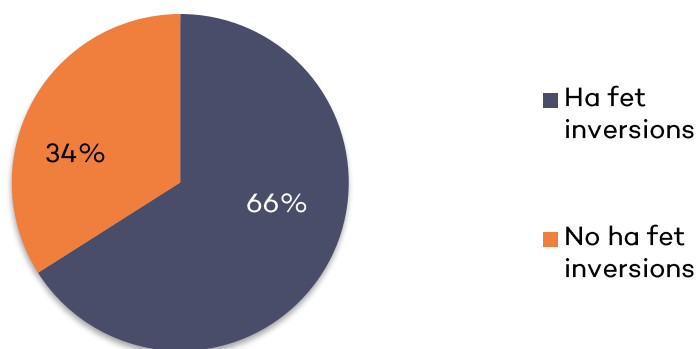

3 La inversió de les pimes industrials el 2021

3.1 Activitat inversora

L'activitat inversora de la pime industrial catalana s'ha mantingut en els nivells habituals dels darrers anys. El 2021 un 66% del sector ha fet inversions, mentre que el 34% restant no n'ha fet. Comparat amb els registres del 2020, ha baixat un punt percentual la part del sector que invertia.

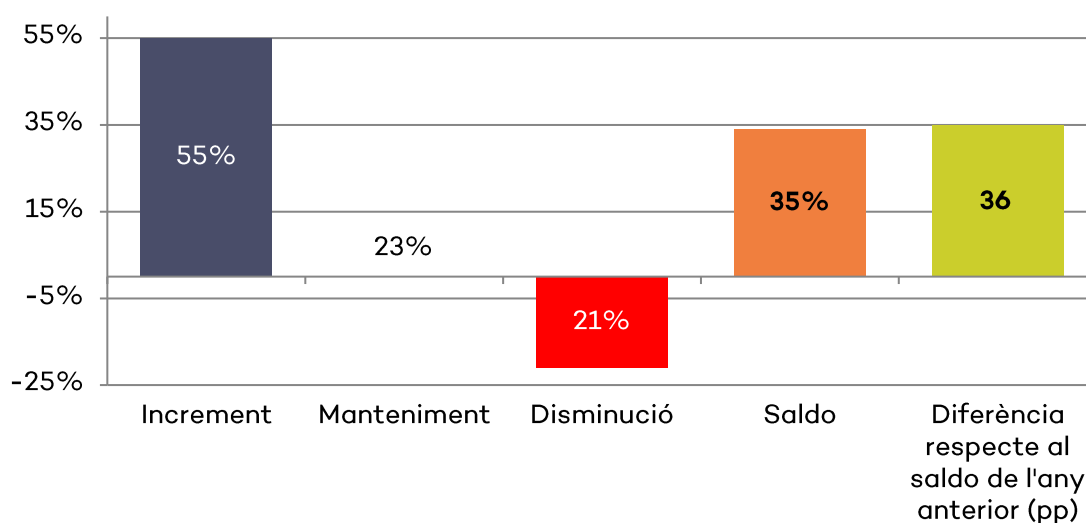
Gràfic 4. Activitat inversora el 2021 (% de respostes ponderades per VAB)

Els resultats segons dimensió d'empresa posen en relleu que la part del sector que és més inversora és el de les pimes de dimensió més gran, és a dir, les mitjanes (annex 1).

De les empreses industrials que han invertit, un 55% han augmentat la inversió respecte al 2020 i 21% l'han disminuït. El saldo entre la part del sector que ha invertit més que l'any anterior i la que ha invertit menys (un 35%) és 36 punts percentuals superior al mateix registre corresponent al 2020, un any clarament castigat per la situació pandèmica i la incertesa d'expectatives.

Gràfic 5. Evolució de les inversions el 2021 (% de respostes ponderades per VAB)

3.2. Finalitat de les inversions

Els principals objectius de les inversions realitzades per les pimes industrials catalanes el 2021 han estat augmentar la capacitat productiva (un 57% del sector, el que representa tres punts percentuals més que l'any anterior) i l'augment de productivitat (46% del sector, una mica per sota del registre de l'any 2020).

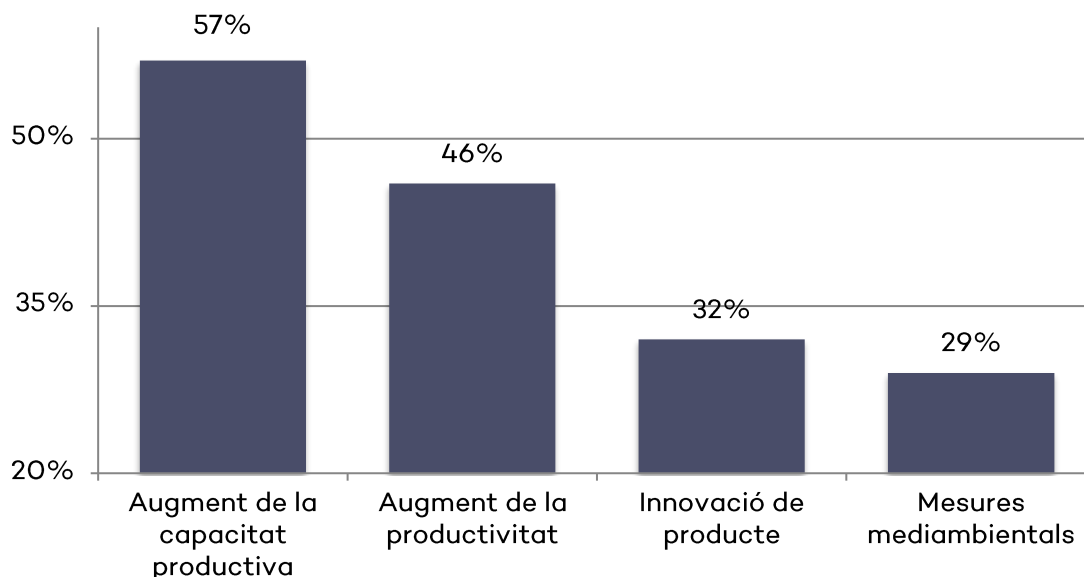
La tercera destinació de la inversió ha estat la innovació de producte (32%) i la quarta, les mesures mediambientals, ambdues amb registres pràcticament idèntics als que es van obtenir l'any anterior.

La inversió en augment de capacitat ha estat més elevada com més gran és la dimensió de l'empresa (veure detall a l'annex 1). La inversió en augment de la productivitat segueix aquest mateix patró però amb menors diferències entre segments d'empreses.

Pel que fa a la inversió en innovació de producte, el primer segment inversor és la mitjana empresa, seguida de la microempresa i a continuació (a poca

distància) la petita empresa. La inversió en mesures mediambientals és bastant semblant entre els tres segments de dimensió.

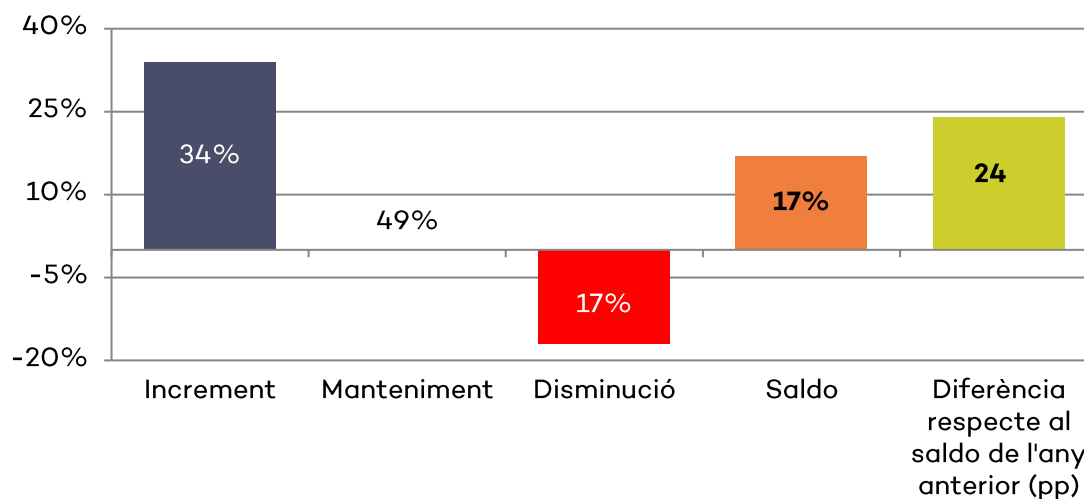
Gràfic 6. Finalitat de les inversions el 2021 (% de respostes ponderades per VAB entre les pimes que han invertit)

4 L'ocupació a les pimes industrials catalanes el 2021

En correspondència amb els resultats presentats fins a aquest punt, hi ha hagut més empreses que han augmentat la seva ocupació que no pas empreses que l'han disminuïda, concretament el doble (34% del sector enfront del 17%). El saldo positiu del 17% representa una millora de 24 punts percentuals respecte al saldo enregistrat l'any anterior. Tanmateix, resulta destacable que el principal gruix d'empreses (un 49%) han mantingut estables les seves plantilles.

Gràfic 7. Evolució de les plantilles el 2021 (% de respostes ponderades per VAB)

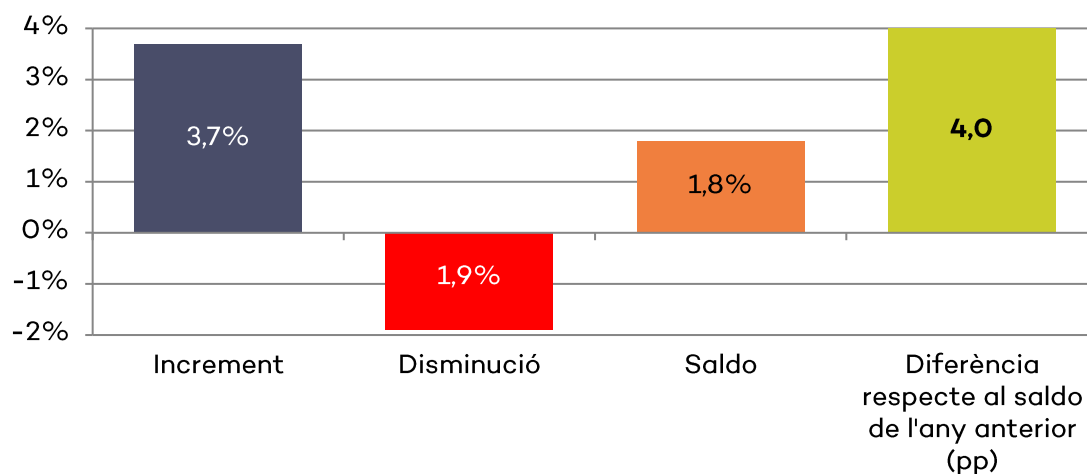

Per dimensió, les microempreses comptabilitzen més casos de reducció d'ocupació que no pas augments. Les mitjanes empreses són les que han generat més ocupació (saldo de respostes positiu de 23%, mentre que les petites l'han tingut del 15%).

Segons les estimacions que es desprenen de la nostra enquesta, a nivell agregat l'ocupació industrial a Catalunya el 2021 va créixer un 1,8%. Tot i tractar-se d'una evolució positiva, encara no es compensa la caiguda del 2020, any en què es va estimar una reducció del 2,2%.

El 2021 les microempreses han augmentat aproximadament un 0,1% la seva ocupació, les petites un 2,3% i les mitjanes un 2%.

Gràfic 8. Variació de l'ocupació a la pime industrial el 2021 (% de respostes ponderades per VAB)

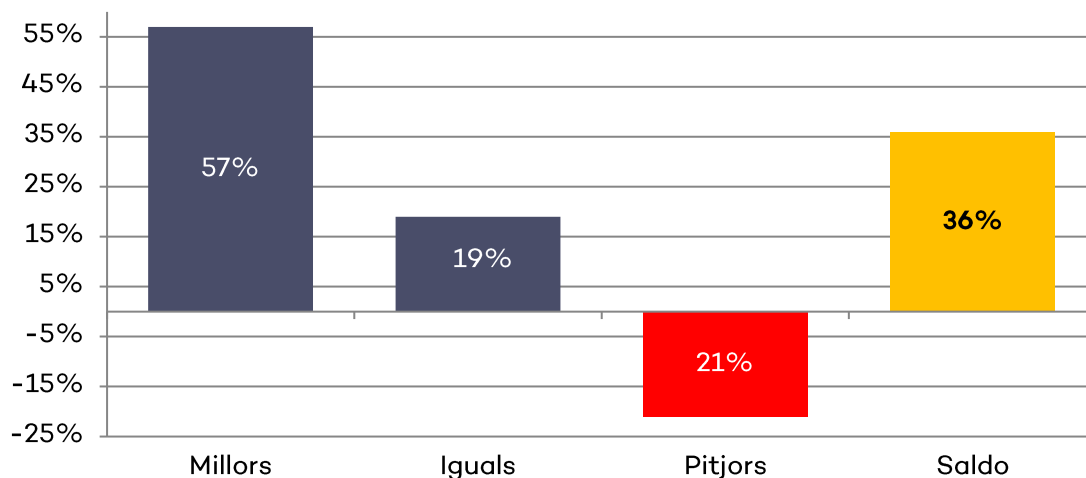
5 Els resultats de l'any

Els resultats de l'any 2021 per a les pimes industrials han suposat una recuperació respecte als mals resultats que es van obtenir el 2020. Un 57% del sector ha enregistrat millors resultats que l'any anterior. Un 19% del sector espera resultats iguals que el 2020, mentre que un 21% espera que siguin pitjors.

El saldo positiu entre millors i pitjors resultats (36%) contrasta amb el saldo negatiu de -15% de l'any 2020. El 2021 també és millor any que el 2019, quan es va xifrar en un percentatge positiu de respostes de 15%.

Per dimensions d'empresa, com més gran és la pime, millors són els resultats que s'esperen (veure annex 1).

Gràfic 9. Resultats de l'exercici 2021 respecte als resultats de 2020 (% de respostes ponderades per VAB)

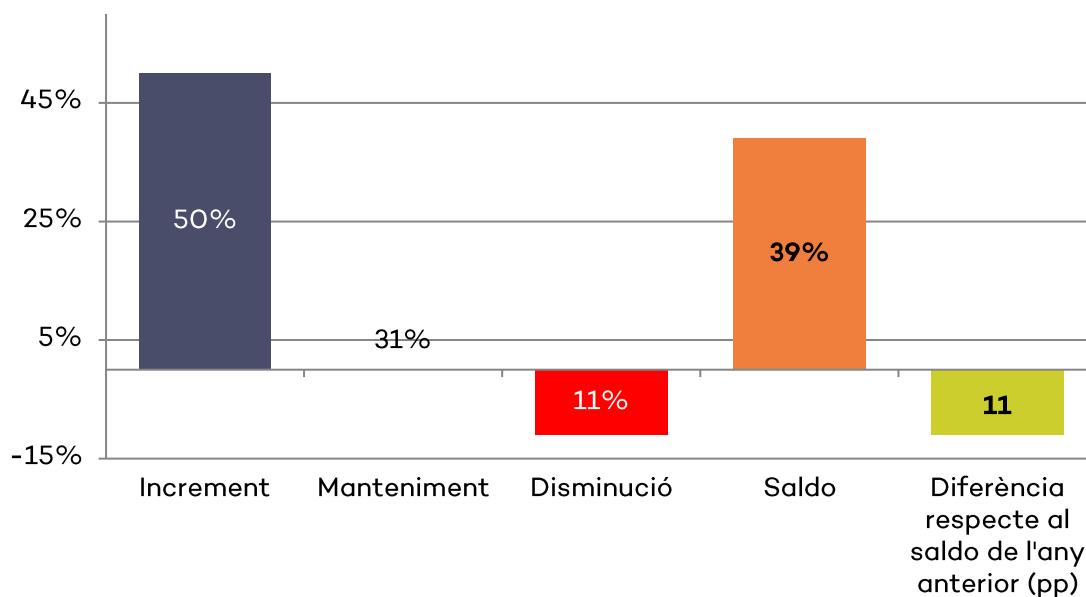

6 Previsions de les pimes industrials catalanes per al 2022

6.1 Previsió de l'activitat global

En l'enquesta anual a la pime industrial considerem també les perspectives empresarials per a l'any 2022. D'acord amb els resultats obtinguts, les previsions resulten globalment optimistes: per al 50% del sector l'activitat augmentarà, per a un 11% disminuirà; s'obté, doncs, un saldo de respostes del 39% positiu. El saldo és 11 punts percentuals inferior al d'un any enrere, quan es començava a albirar una certa recuperació per al 2021.

Gràfic 10. Perspectives per al 2022 respecte a l'activitat global (% de respostes ponderades per VAB)

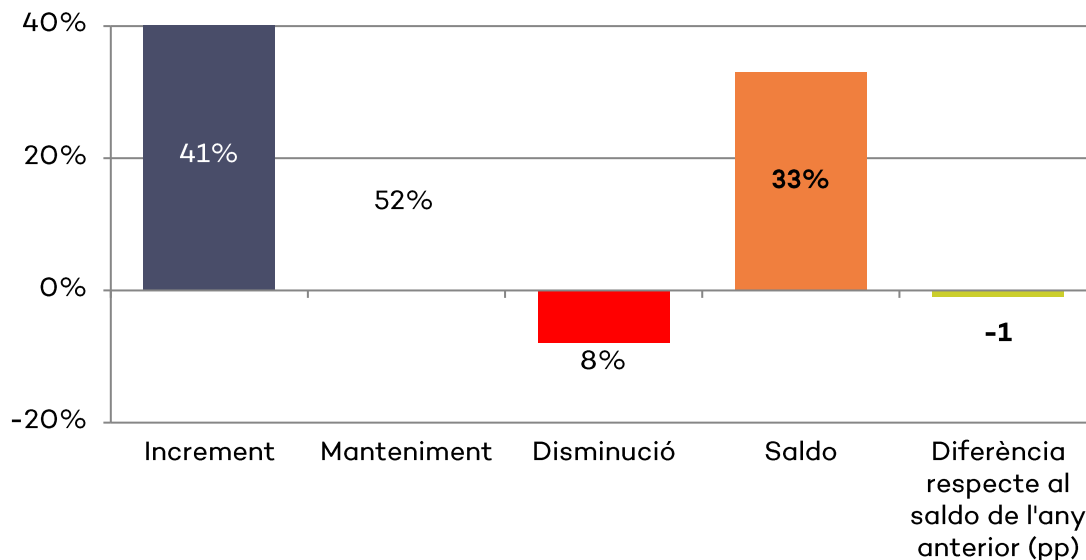
Per dimensió d'empresa, la part del sector industrial més optimista és la de les petites i mitjanes empreses, molt més que les microempreses (veure annex 1).

6.2 Previsió d'exportacions

Un 41% del sector industrial català preveu unes exportacions superiors a les del 2021. Només un 8% preveuen disminuir-la, amb la qual cosa el saldo positiu és del 33%. Tanmateix, tot i ser molt positiu, aquest saldo és lleugerament inferior al del 2020 (1 punt percentuals).

Per dimensió, les mitjanes empreses són les que clarament enregistren unes millors perspectives i les microempreses, les pitjors (annex 1).

Gràfic 11. Perspectives per al 2022 respecte a les exportacions (% de respostes ponderades per VAB)

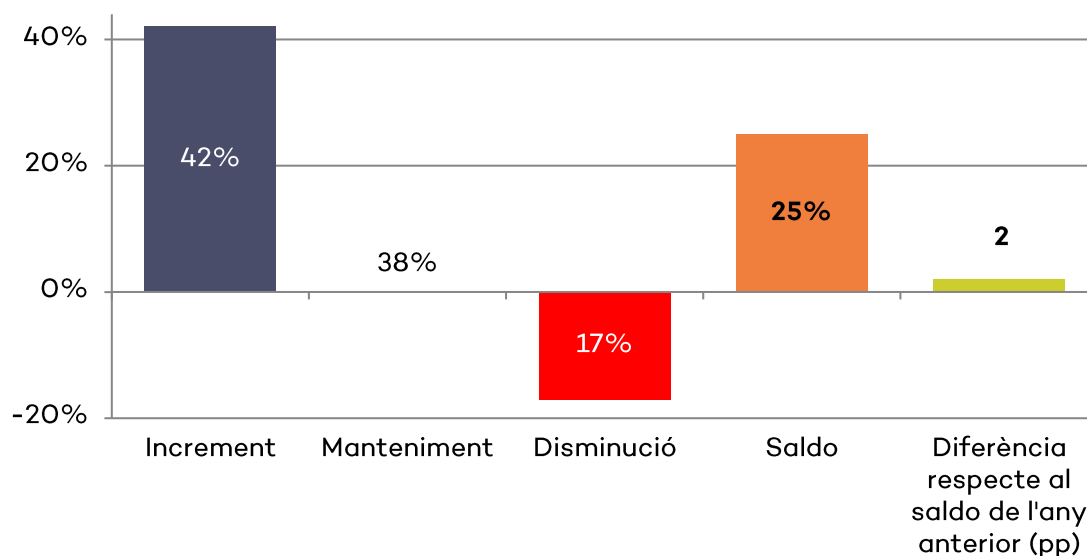

6.3 Previsió d'inversions

Pel que fa a les inversions, la previsió també és positiva, amb un saldo del 25% de respostes del sector favorables a l'augment. Un percentatge prou rellevant (el 38%) considera que la inversió es mantindrà a un nivell similar al de 2021.

En línia amb altres previsions que es desprenen d'aquesta enquesta, les microempreses són les que enregistren saldos més baixos en la diferència entre augmentos i disminucions d'inversió per al 2022.

Gràfic 12. Perspectives per al 2022 respecte a les inversions (% de respostes ponderades per VAB)

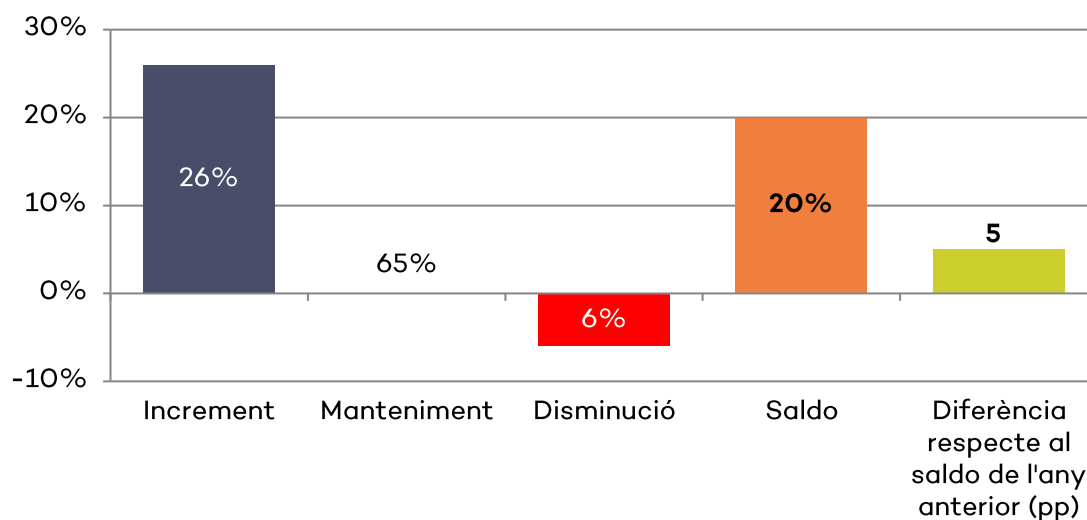

6.4 Previsió de plantilles

Finalment, pel que fa a la previsió de variacions en les plantilles a la pime industrial, la dada que més destaca és que dues terceres parts del sector no preveu canvis en el nombre de persones ocupades.

D'altra banda, un 26% del sector preveu augmentar plantilles i un 6% té previst reduir-les, de manera que en aquella part del sector que preveu canvis en aquesta variable el sentit global és positiu, amb un saldo del 20%, un percentatge 5 punts percentuals superior al de l'any anterior.

Gràfic 13. Perspectives per al 2022 respecte a les plantilles (% de respostes ponderades per VAB)

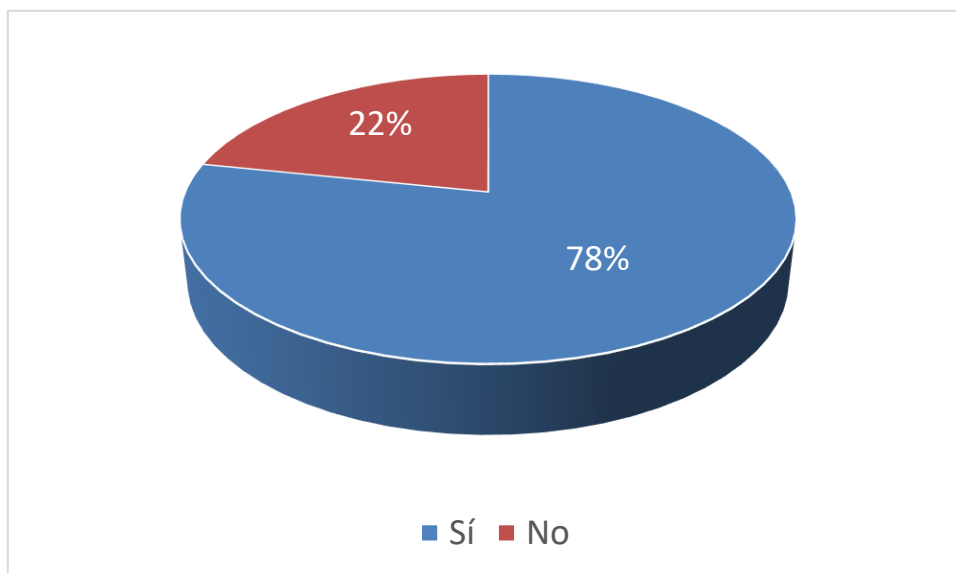

7 Sobre la crisi de subministraments del 2021

En l'enquesta d'enguany hi hem incorporat algunes preguntes relatives a la incidència de la crisi de subministraments que es van registrar a escala mundial el 2021, i també a l'augment de preus de subministraments bàsics com ara l'electricitat i el gas.

En primer lloc, hem preguntat a la mostra d'empreses industrials si els havia afectat d'alguna manera la crisi d'escassetat i d'augment de preus de matèries, productes semielaborats i altres, com ara els nòlits. El resultat obtingut posa en relleu que el 78% del sector industrial català ha repercutit algun tipus de conseqüència.

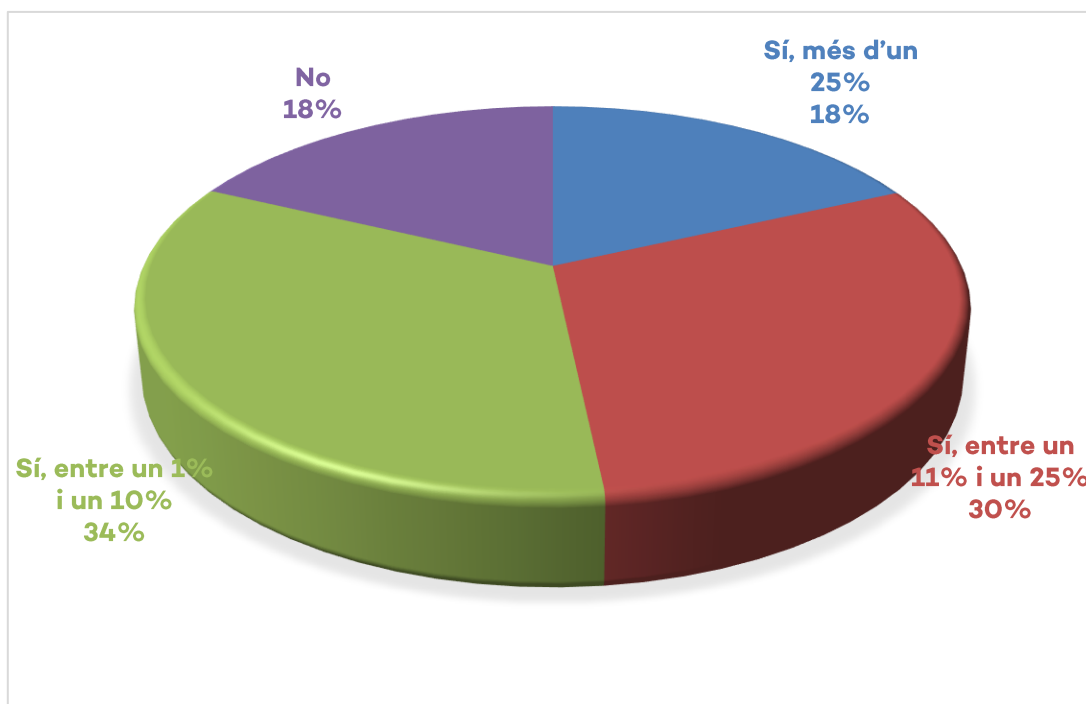
Gràfic 14. La seva empresa s'ha vist afectada per la crisi de matèries primeres i altres productes? (en %)

La qüestió següent estava relacionada amb l'augment en els darrers mesos del preu del gas i l'electricitat, i més concretament amb si aquests augments havien comportat increments en els costos de producció i en quin grau. El resultat és que majoritàriament ha incidit en alguna mesura en l'augment de costos (a un 82% del sector). A un 18% del sector no l'ha afectat els costos.

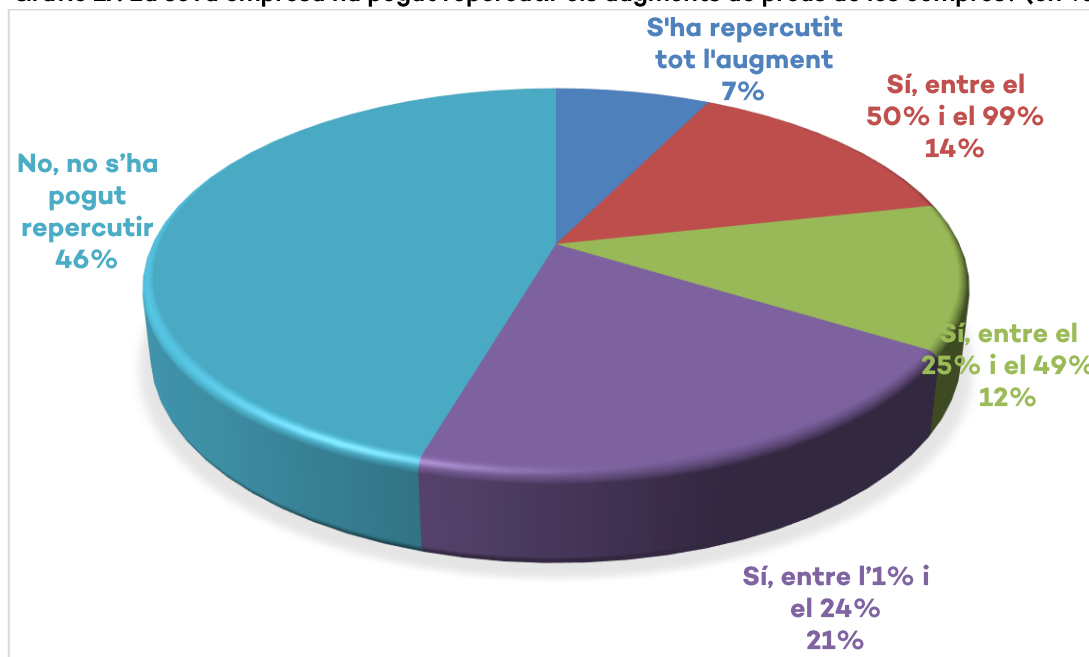
Per graus d'afectació, a un 18% del sector li ha comportat un augment dels costos de més del 25%. La resta del sector està per sota del 25% (i un 34% per sota del 10%).

Gràfic 16. L'augment de preus de subministraments bàsics (gas, electricitat...) ha fet augmentar els costos de la seva empresa? (% de respostes ponderades per VAB)

Una qüestió addicional de l'enquesta ha plantejat si les empreses han pogut repercutir als seus clients els augments dels costos indicats anteriorment. En aquest sentit, un 46% no ho ha pogut fer; només un 7% ho ha pogut repercutir íntegrament. Un 14% del sector ho ha fet en més de la meitat, però la resta (el 33%) només ha pogut repercutir entre l'1 i el 49% dels augments de costos.

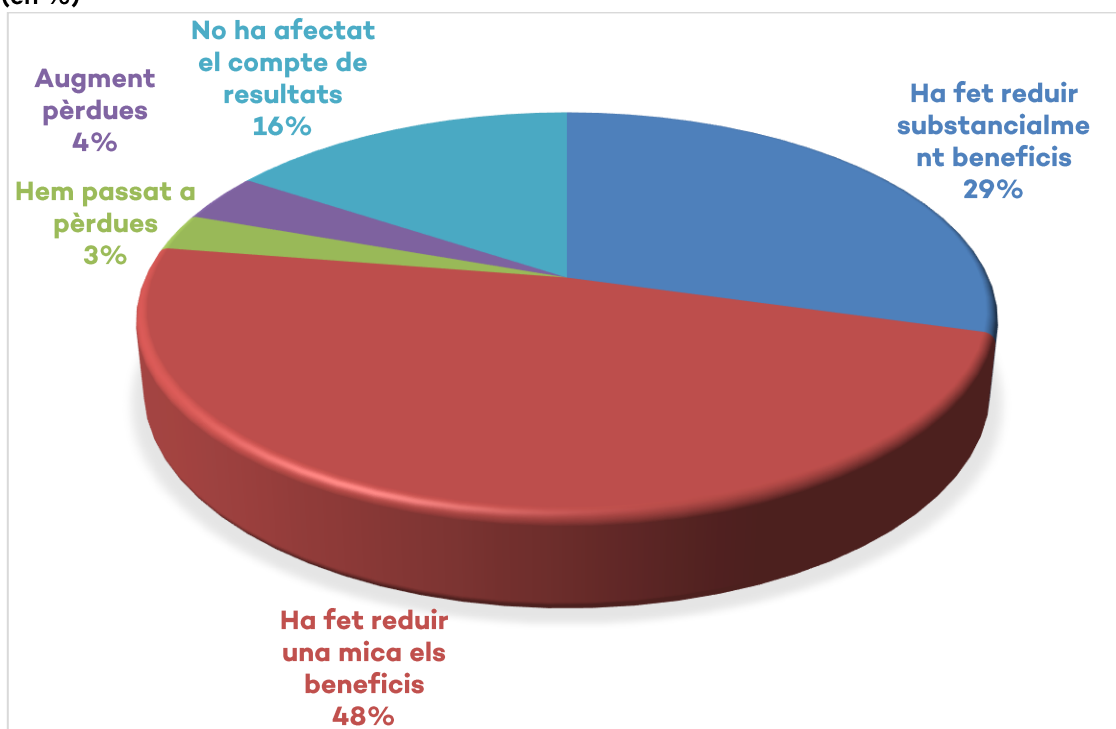
Gràfic 17. La seva empresa ha pogut repercutir els augments de preus de les compres? (en %)

Finalment, hem preguntat en quina mesura l'augment de preus de les compres (de productes i de subministraments bàsics com l'electricitat i el gas) ha repercutit en els resultats de l'exercici.

Només a un 16% del sector no l'ha afectat el compte de resultats. Al 84% sí que ho ha fet. En concret, al 29% del sector els ha fet reduir substancialment els seus beneficis i al 48% els ha fet reduir una mica; un 7% ha augmentat les pèrdues o bé ha passat de beneficis a pèrdues degut als augments de preus referenciats.

Gràfic 18. Impacte dels augments de preus de les compres sobre el compte de resultats de l'exercici (en %)

Annex 1. Resultats de l'enquesta per dimensió d'empresa ponderats per VAB (en %) *

	Total	Micro	Petita	Mitjana
Evolució de la xifra de vendes el 2021				
Les vendes han augmentat	65,1	41,1	58,5	75,1
Les vendes han disminuït	20,0	37,3	21,6	14,8
Les vendes s'han mantingut	14,6	21,6	19,4	10,1
Distribució de les vendes segons la destinació geogràfica el 2021				
Catalunya	45,8	76,8	56,0	32,2
Resta d'Espanya	24,8	15,5	24,0	27,5
Zona Euro	18,1	5,7	12,6	24,5
Resta del món	11,3	3,1	7,3	15,8
Evolució de les exportacions el 2021				
Les exportacions han augmentat	51,7	26,3	38,0	60,4
Les exportacions han disminuït	16,6	34,0	25,5	10,9
Les exportacions s'han mantingut	30,2	39,7	35,6	26,7
Activitat inversora el 2021				
Ha fet inversions	65,5	38,1	56,8	77,5
No ha fet inversions	34,5	61,9	43,2	22,5
Destinació econòmica de les inversions el 2021				
Augment de la capacitat productiva	57,2	38,0	50,7	62,4
Augment de la productivitat	46,1	37,1	42,8	48,7
Mesures mediambientals	28,5	25,4	26,1	30,0
Innovació de producte	31,9	26,7	24,2	36,0
Evolució de les plantilles el 2021				
Ha incrementat la plantilla	34,1	16,6	30,9	40,3
Ha disminuït la plantilla	17,2	18,1	16,2	17,5
Ha mantingut la plantilla	48,8	65,3	52,9	42,1
Grau de variació de les plantilles el 2021				
Increment agregat brut de les plantilles	3,7	3,8	3,8	3,7
Disminució agregada bruta de les plantilles	-1,9	-3,7	-1,5	-1,7
Saldo agregat de variació de les plantilles	1,8	0,1	2,3	2,0
Resultats de l'exercici 2021 respecte als resultats del 2020				
Millors	56,7	44,6	55,5	60,4
Iguals	19,2	30,3	21,5	15,1
Pitjors	20,9	22,6	21,1	20,5

*En algunes preguntes no s'especifica el valor del "No ho sap" o "No contesta", raó per la qual alguns percentatges no sumen 100.

	Total	Micro	Petita	Mitjana
Perspectives per al 2022 respecte a l'activitat global				
L'activitat global augmentarà	50,3	33,4	52,5	53,1
L'activitat global disminuirà	11,1	15,8	9,8	10,8
L'activitat global es mantindrà igual	30,7	31,9	26,3	32,9
Perspectives per al 2022 respecte a les exportacions				
Les exportacions augmentaran	37,0	13,5	33,3	45,2
Les exportacions disminuiran	6,9	5,6	5,3	8,2
Les exportacions es mantindran	47,0	66,3	48,7	41,1
Perspectives per al 2022 respecte a les inversions				
La inversió augmentarà	41,8	26,9	43,1	44,7
La inversió disminuirà	17,3	16,3	13,3	20,0
La inversió es mantindrà	37,5	49,7	37,7	34,4
Perspectives per al 2022 respecte a les plantilles				
La plantilla augmentarà	25,6	14,0	27,1	27,5
La plantilla disminuirà	5,5	6,3	4,3	5,9
La plantilla es mantindrà	66,4	77,7	73,7	59,1
La crisi de subministraments ha afectat la seva empresa?				
Sí	78,3	72,2	77,3	80,5
No	21,7	27,8	22,7	19,5
L'augment de preus de l'electricitat i el gas, ha fet augmentar els costos de l'empresa?				
Sí, més d'un 25%	17,2	15,7	11,6	21,1
Sí, entre un 11 i un 25%	28,6	26,9	29,0	28,8
Sí, entre un 1 i un 10%	32,0	37,1	41,1	25,3
No els ha fet augmentar	17,0	16,6	13,2	19,4
S'ha pogut repercutir als clients l'augment de preus de les compres, electricitat i gas?				
Sí, al 100%	7,2	5,6	8,5	6,9
Sí, entre el 50 i el 99%	14,0	8,5	12,2	16,5
Sí, entre el 25 i el 49%	12,1	5,1	9,3	15,4
Sí, entre l'1 i el 24%	20,4	26,2	25,7	15,8
No, no l'hem pogut repercutir	44,8	51,0	42,6	44,7
L'augment de preus ha afectat els resultats?				
Ha fet reduir substancialment beneficis	28,2	20,4	21,3	34,3
Ha fer reduir una mica els beneficis	46,2	46,2	47,2	45,7
Ha fet passar de beneficis a pèrdues	2,8	5,0	2,4	2,4
Ha fet augmentar les pèrdues	3,7	4,1	4,7	3,0
No, no ha afectat el compte de resultats	15,1	21,3	19,5	10,9